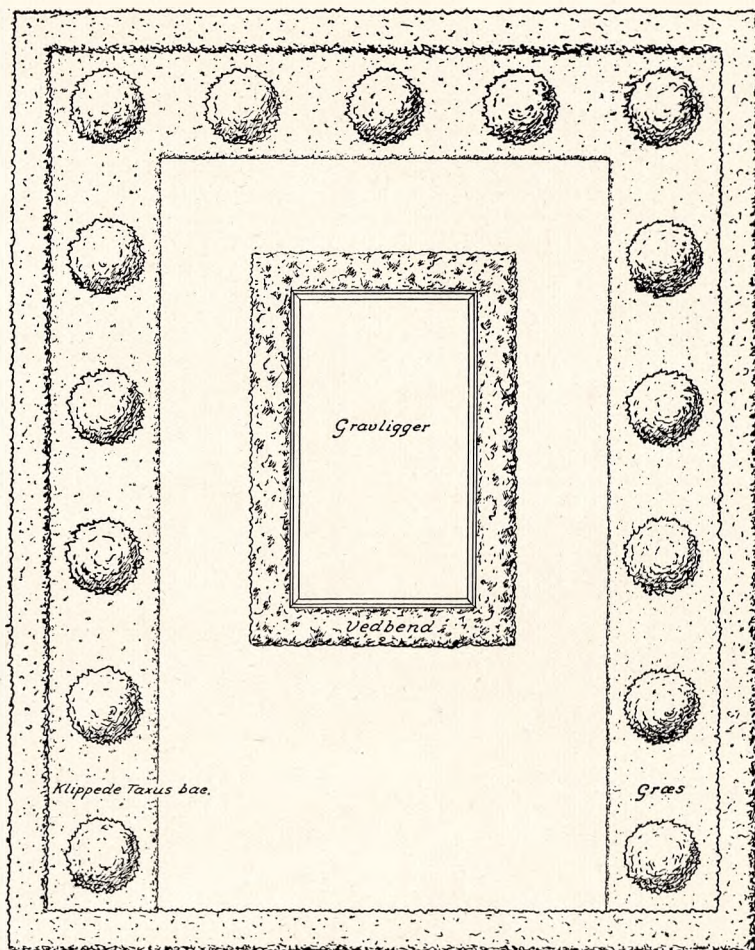

Øverst: Moderne tysk Gravmæle og Gravstedsanlæg. Foto: „Gartenschönheit“. – Nederst: Nyere dansk Gravsted, belagt med Gran til Vinterpynt. (Gruset langs Fliserne er overflødig og pynter ikke).

Gravstedsanlæg i Praksis.

Af Assistent Axel Christensen.

Naar en Kirkegaardsgartner skal anlægge et Gravsted, har han tre Ting at tage Hensyn til. Først de kunstneriske Hensyn, dernæst de praktiske og sidst, men ikke mindst, Familiens Smag og økonomiske Forhold. Den, som daglig har sin Virksomhed paa Kirkegaarden, ved, hvor vanskeligt det er at yde disse tre Faktorer den Retfærdighed, de fortjener. Men det er da hans Opgave at naa til det bedst mulige Resultat.

Naar man ved Anlæggelsen af en Kirkegaard gaar noget bort fra den ældre Metode med ensartede Afdelinger, de ensartede trivielle lige lange

Rækker, og i Stedet anlægger mere intime med Hække indhegnede Gravgaarde, er Opgaven straks mere taknemmelig, da de enkelte Gravsteder kommer mere til deres Ret og ikke som nu drukner i Mængden. Kirkegaardens Udgifter stiger ganske vist ved denne Anlægsmetode, men den kunstneriske Gevinst vil dog fuldtud opveje disse.

I store Byer, hvor Vedligeholdelsen hovedsagelig udføres af Kirkegaarden, maa man af forretningsmæssige Grunde ofte anvende praktiske Former, som kan vare flere Aar uden Omplantning, og som ikke stiller specielle Krav til Vedligeholdelsen, men derfor kan disse godt være smukke. Paa de fleste Gravsteder anvendes Roser, ikke mindst fordi de er billige, men en rigeligere Anvendelse af Dværgconifera og Sommerplanter giver et roligere og mere soigneret Indtryk. Ligeledes giver Anvendelse af Brudfliser med Stenhøjsplanter eller regelmæssige Fliser med Græs imellem en udmærket Virkning og endelig har Monumentet en meget stor Betydning. Hvor ofte bliver der ikke opstillet et stort Monument, som har kostet mange Penge, men som umuliggør et smukt Anlæg, medens et mindre og billigere, men smukt Monument kan gøre det hele stilfuldt.

Som Indfatning anvendes i langt de fleste Tilfælde Buxbom, det er vel ogsaa den

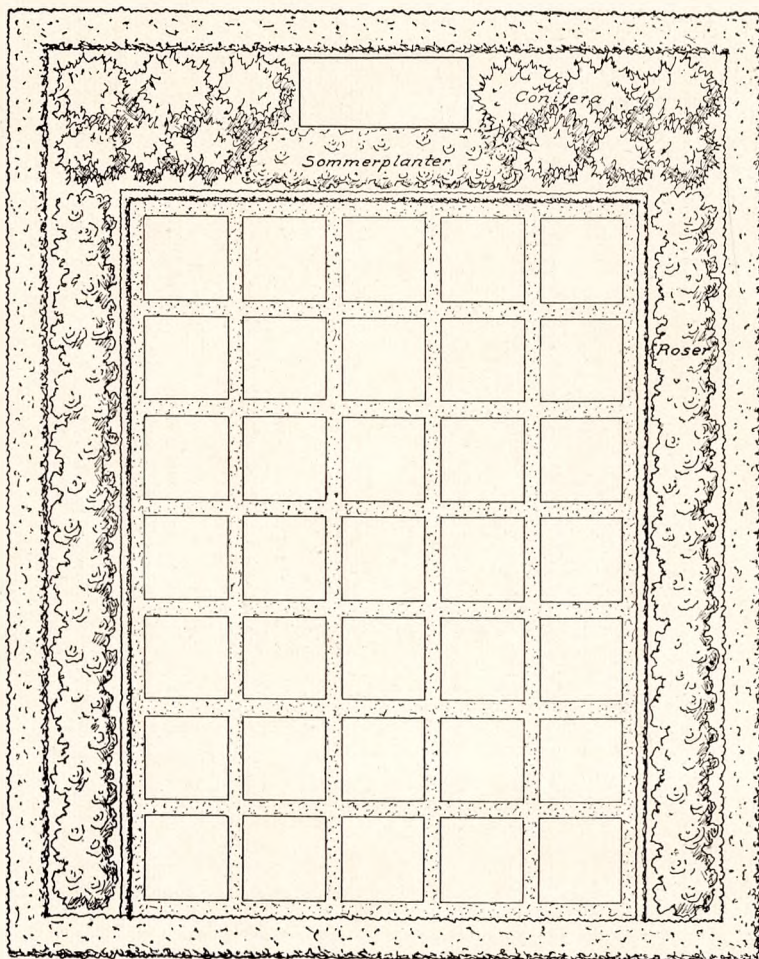
Plan til Familiegravsted 4×5 m.

mest taknemmelige Indfatning, man kan faa; dernæst anvendes Vinca og Vedbend, men dermed er det som Regel ogsaa Slut med Indfatningsplanterne. Og dog kan man med udmærket Virkning anvende f. Eks. Evonymus radicans, som har vist sig at være meget holdbar og smuk, ligesaa Evonymus nana og Teucrium chamaedrys (se V. K. S. 12), samt en Mængde af vore Stenhøjsplanter, men de sidste har jo den Ulempe, at de stadig maa omplantes. Under gamle Træer, hvor ellers intet kan trives, er Sedum spureum den Plante, som bedre end nogen anden kan anvendes til Indfatning og Gravedækning.

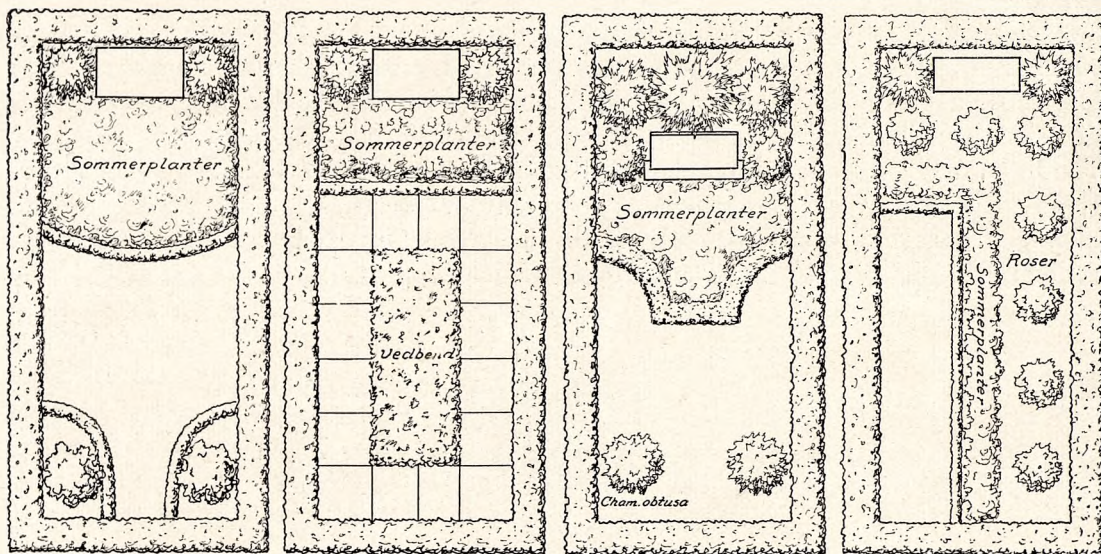
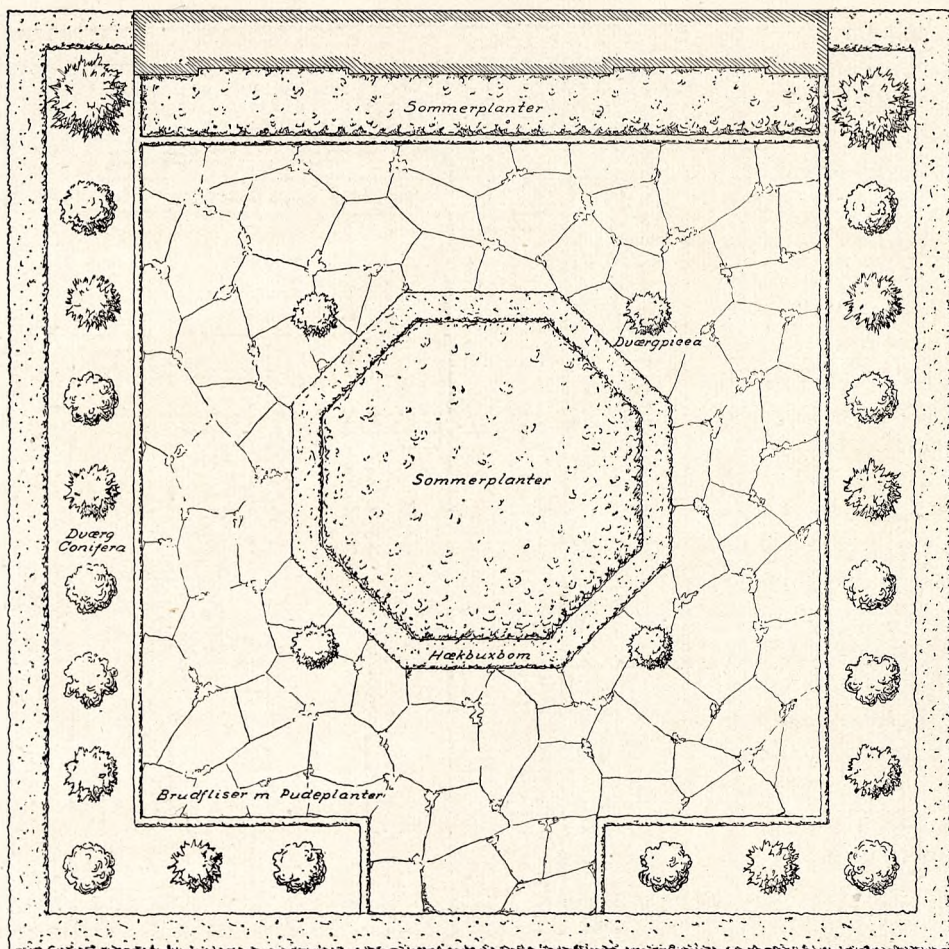
Med Hensyn til Linierne i et Gravsted kan man vel næppe give nogen Regel. De er jo ofte

betingede af Monumentets Stil og Størrelse samt af, om Familien ønsker selve Graven markeret; men at man kommer noget bort fra de mange Hjerter, Tunger og Buer kan vel kun glæde de fleste. Enkle og rette Linier tiltaler vor Tid mest, og Gravsteder skal jo heller ikke være en Lysthave i mindre Format.

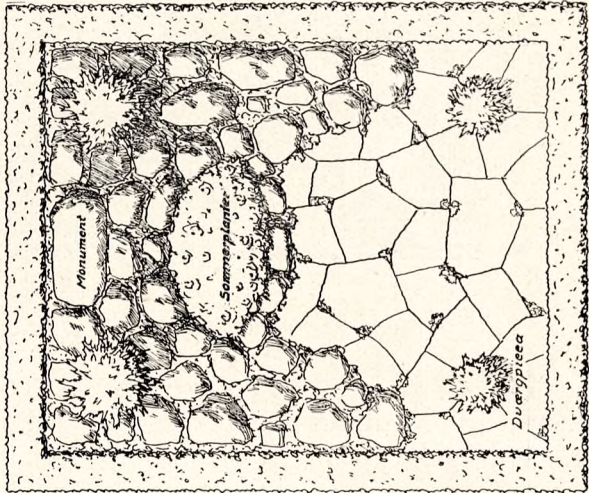
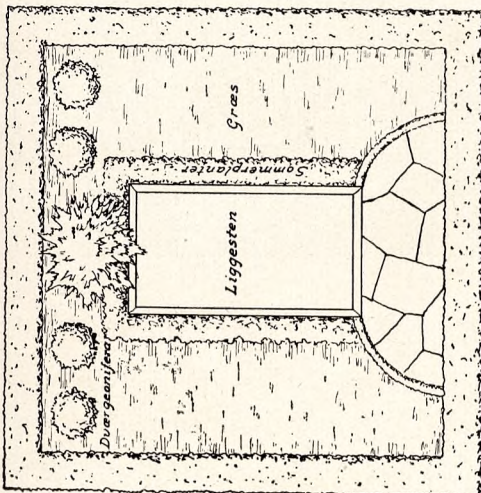
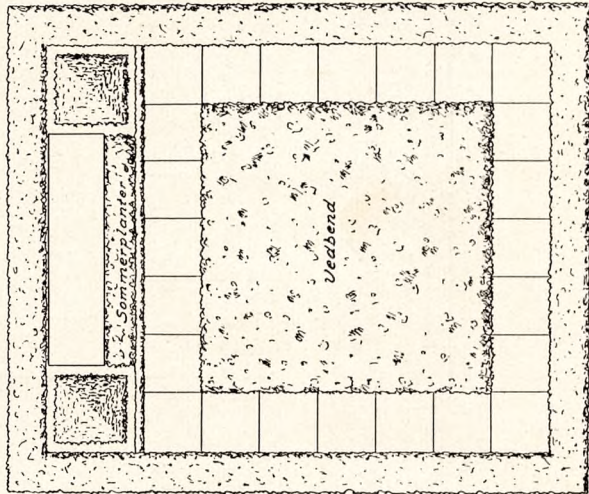
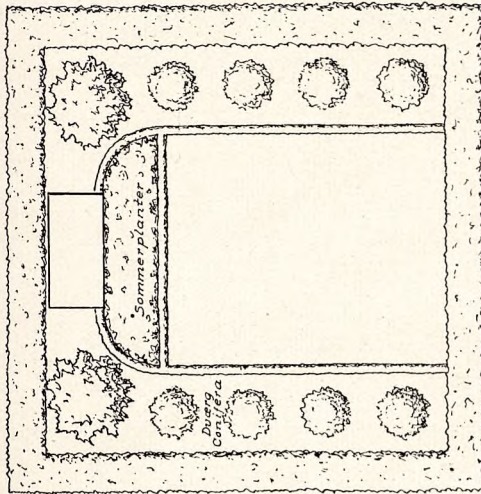
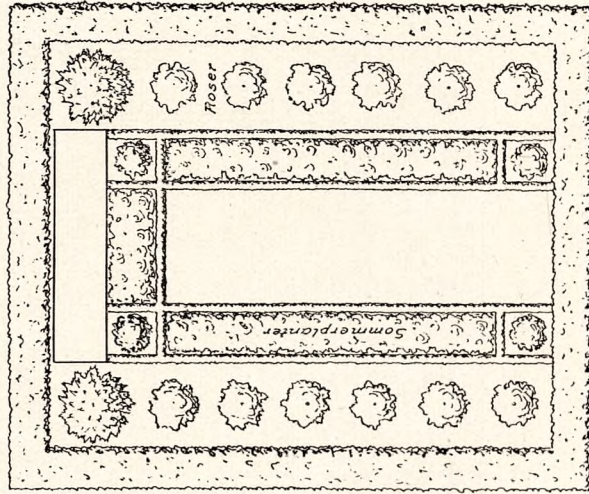
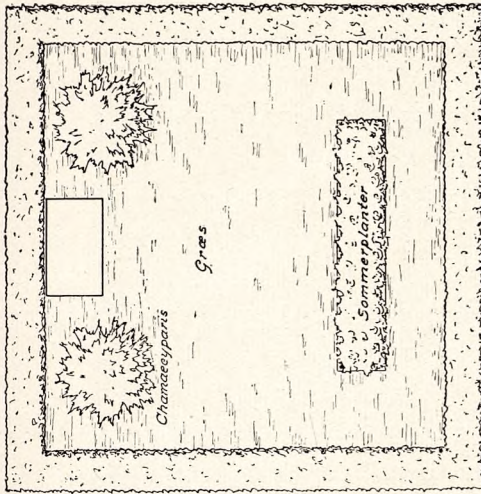
De hermed følgende Tegninger Side 42-45 er alle udførte i Praksis og har derigennem vist sig at være velegnede Typer, selv om der nok i disse kunde trænges til nogen Fornyelse, især hvad angaar de helt smaa Gravsteder (S. 44). I en senere Artikel skal der bringes nogle andre Gravstedstyper.

Plan til Familiegravsted 4×5 m.

Øverst: Plan til Familiegravsted 25 m². Nederst: Liniegravsteder 3 m².

Plan til Familiegravsteder; øverst (tv.) 6 m², nederst (th.) 7,5 m².